

Årsmelding 1999 for Samarbeidsrådet for tro- og livssynssamfunn

I 1999 mottok Samarbeidsrådet for tros- og livssynssamfunn (STL) for første gang offentlig støtte, i det søknad til KUF resulterte i en bevilgning til STL på kr. 250 000 på statsbudsjettet. Tilskuddet gjorde det mulig for STL å ansette en koordinator i halv stilling

Koordinator begynte i stillingen 01.09.99. Ansettelsen har medført behov for eget kontor samt nødvendige registreringer. Dette har derfor vært en prioritert del av koordinators arbeid sammen med øvrig virksomhet knyttet til oppgradering av organisasjonen. Det kan ellers nevnes at det i november ble utgitt en ny brosjyre om STL på norsk og engelsk.

På STLs årsmøte 10. juni 1999 ble leder siden 1996, Dag Nygård (Frikirkerådet), etterfulgt av Egil Lothe (Buddhistforbundet) som leder av STL. Som nye medlemmer av arbeidsutvalget ble følgende valgt:

Brit Strandlie Thoresen (Baha'i samfunnet)
Ørnulf Steen (Den norske kirke / Mellomkirkelig råd)
Muhammed Bouras (Islamsk råd)

I 1999 har STL hatt fem rådsmøter (28.01, 17.02, 10.06, 31.08, 26.10). Arbeidsutvalget i STL har i samme periode hatt 7 møter (16.04 01.07, 05.08, 24.08, 05.10, 21.10, 30.11)

Av saker som STL har behandlet kan følgende nevnes:

Norsk språkråds forslag til normering av skrivemåten religiøse termer og egennavn fra språk som brukes i hellige tekster til ulike religioner. På STLs rådsmøte 17.02 gikk en imot Språkrådets forslag om normering i strid med de aktuelle språkernes egen ortografi og sendte et brev om dette til statsråd Jon Lilletun. Den videre behandlingen av denne saken har medført at Språkrådets forslag ble endret og at den opprinnelige skrivemåten som var brukt i allerede utgitte lærebøker i KRL-faget ble beholdt for de sist utgitte lærebøkene og for kildesamlingen for KRL-faget som NLS utgir.

Fremskrittspartiets forslag om å totalforby omskjæring av gutter. Dette ble behandlet på rådsmøtet 17.02. Forslaget ble oppfattet som bekymringsfullt fordi det avslørte en mangel på forståelse av grunnleggende prinsipper om religionsfrihet knyttet til jødedommen og islam. Da det hurtig ble klart at Stortinget ikke ville vedta et slikt forbud, ble det vedtatt at STL skulle vente og se hva Helse- og Sosialdepartementets utredning ville komme fram til før man kom med en uttalelse.

Meldinger fra enkelte av Samarbeidsrådets medlemsorganisasjoner om at de har hatt problemer med å få oppholdstillatelse for sine religiøse ledere. Koordinator har vært i kontakt med UDIs juridiske avdeling om hvilke regler som gjelder og hva som må være til stede for at oppholdstillatelse for en lengre periode enn fire år skal gis. STL planlegger å følge opp med et uformelt informasjonsmøte mellom de aktuelle organisasjonene og representanter for UDI.

Evalueringsrapport av KRL-faget. I et brev til Norges forskningsråd sendt 19. november med kopi til statsråd Jon Lilletun, Høgskolen i Volda, Norsk Lærerakademi og Forskningsavdelingen ved Diakonhjemmet høgskolesenter skriver STL: "*Samarbeidsrådet for tros- og livssynssamfunn merker seg at to av de tre institusjonene som skal gjennomføre den forskningsbaserte evalueringen av KRL-faget er livssynsmessig knyttet til evangelisk-luthersk tro og bekjennelse. Samarbeidsrådet vil gi uttrykk for at dette kan oppfattes som et uheldig signal blant annet i forhold til diskusjonen om retten til helt eller delvis fritak.*" Forskningsavdelingen ved Diakonhjemmet høgskolesenter og Høgskolen i

Volda har senere invitert STL til å bidra til at evalueringen blir så god som mulig, noe STL har sagt seg villig til.

Vedtak om seminar om KRL-faget. På bakgrunn av vedtak i på rådsmøte 31.08 arbeider STL med å forberede et seminar våren 2000 som skal belyse så mange sider som mulig av det nye KRL-faget.

Uttalelser om høringsdokumenter. I aktuelle saker der STLs medlemsorganisasjoner har sammenfallende syn uttaler STL seg også om saker som er til høring. STL har blant annet fått tilsendt *Utkast til forskrift om Den norske kirkes medlemsregister*, og *Forslag til endringer i utlendingsforskriften som følge av norsk Schengen-tilknytning*.

Når det gjelder samarbeid / kontakt med andre organisasjoner kan følgende nevnes:

Prosjektet *Dialog om tro og livssyn i Norge*. Samarbeidsrådet for tros- og livssynsorganisasjoner samarbeider med Verdikommisjonen om Prosjektet *Dialog om tro og livssyn i Norge* som legger opp til en bred dialog mellom representanter fra de 15 største tros- og livssynssamfunnene omkring sentrale spørsmål knyttet til problemstillingen fellesverdier i et pluralistisk Norge. Erfaringer med tidligere og nåværende dialogprosjekter utgjør viktige forutsetninger for arbeidet med dette prosjektet. *Dialog om tro og livssyn i Norge* startet med et åpent arrangement torsdag 11. november kl. 10.00-12.00 i Universitets Aula, der Hans Majestet Kong Harald var til stede. De ca. 90 dialogdeltakerne begynte deretter sitt arbeid i seks grupper. Dette arbeidet skal fortsette i år 2000 med blant annet to større konferanser.

Arbeidsutvalget for prosjektet består av tre personer fra STL og tre personer fra Verdikommisjonen. Koordinator deltar på disse møtene som sekretær

Deltakelse i Oslo-koalisjonen for tros- og livssynsfrihet. I august 1998 ble Oslo-konferansen for tros- og livssynsfrihet holdt. Som et resultat av denne ble den såkalte Oslo-koalisjonen stiftet. Tre av styremedlemmene i Oslo-koalisjonen blir oppnevnt av STL, og STL er dermed aktivt med i Oslo-koalisjonens viktige arbeid for å styrke § 18 i FNs erklæring om menneskerettigheter om religions- og livssynsfrihet. STLs koordinator samt ett rådsmedlem har deltatt på Oslo-koalisjonens konferanse i London 4.-5.12.99.

Stat / kirke utredningen. STL har hatt kontakt med Kirkerådets utvalg for utrede forholdet mellom stat og kirke. Et møte ble holdt 10.05. Fra STLs side uttrykte en vilje til å bidra med innspill slik at grunnlaget for Kirkerådets utredning kan bli best mulig, samtidig som en reserverte seg mot å bli tatt til inntekt for konklusjoner Kirkerådet måtte komme frem til.

Etiske prinsipper for en bærekraftig utvikling – kontakt med *Earth Charter – Norge*. To representanter for STL har deltatt på møtene som *Earth Charter – Norge* har arrangert. Earth Charters hovedmål er å lage et dokument som samler de etiske prinsippene hos jordens folk i retningslinjer som skal lede mennesker til riktig handling mot hverandre og mot jorden selv for å sikre en bærekraftig utvikling.

Nye retningslinjer for tros- og livssynssamfunn. STLs leder har blitt konsultert i forbindelse med KUFs arbeid med dette området og hadde møte 23.11 om denne saken.

Kontakt med *Senter mot etnisk diskriminering*. Denne institusjonen tar også for seg diskriminering på bakgrunn av religion og livssyn – et område som faller inn under STLs formål. Representanter for *Senter mot etnisk diskriminering* orienterte om sitt arbeide på STLs rådsmøte 31.08 med sikte på videre kontakt.

Oslo 16.12.1999